

Ny kurs for Sande.

Kortprogram 2015-2019

Åpenhet og demokrati.

Åpenhet og demokratisk deltakelse er grunnleggende for en velfungerende kommune. Sande skal være en kommune med ryddige prosesser og aktiv dialog med innbyggerne.

Systemer er til for folk og skal tilpasses folkets behov. For å skape best mulig løsninger er det viktig å lytte. Gjennom å lytte til ulike erfaringer kan kommunens tjenester forbedres.

Ved behandling av politiske saker sitter lag, foreninger, enkeltpersoner og ansatte på mye lokal kunnskap. Å hente inn denne kunnskapen gir et bedre beslutningsgrunnlag som fører til gode solide vedtak.

Venstre vil:

- ✓ Sikre ytringsfrihet for kommunalt ansatte
- ✓ Involvere innbyggerne tidlig i politiske prosesser
- ✓ Innføre stemmerett for 16- og 17 åringer
- ✓ Ha et godt samarbeid og tett dialog med lag og foreninger

Åpne lukkede dører.

Demokratiet er et privilegium. Venstre vil ha en kultur der politiske beslutninger er forankret i en god og åpen prosess. Det er lettere å forsone seg med vanskelige beslutninger når en prosess har vært ryddig, inkluderende og åpen.

Flere svake prosesser har vist at det i Sande må fokuseres på åpenhet. Saker preges av uoversiktlig saksgang og lange kompliserte saksfremlegg.

For å gi den enkelte innbygger mulighet til å involvere seg i politiske saker må muligheten til innsyn forenkles. Informasjon må være lett tilgjengelig og bli formidlet på en kortfattet og forståelig måte.

Venstre vil:

- ✓ Ha videooverføring fra alle utvalgs- og formannskapsmøter
- ✓ Sørge for at reglement for annonsering, innkalling og protokollføring av møter og politiske orienteringer følges
- ✓ Kreve at saksfremlegg skrives på en enkel, presis og forståelig måte
- ✓ Flytte møtedag for kommunestyre for å bli mer tilgjengelig for lokalavisa

Vår ordfører- kandidat.

En ordfører fra Venstre kan samarbeide med alle partier for å finne smarte løsninger på utfordringene Sande står overfor.

Per Martin Berg stiller til valg for tredje gang i Sande kommune. Forretningsrådgiveren og trebarns-faren vil jobbe for å bedre kommunens økonomi og fjerne eien-domsskatten.

Venstres ordførerkandidat vil:

- ✓ Passe på at politiske prosesser foregår på en ryddig og demokratisk måte
- ✓ Aktivt inkludere innbyggerne i politiske prosesser og sørge for at deres røster blir hørt
- ✓ Være folkets ombudsmann når systemet ikke fungerer som det skal
- ✓ Være alle de politiske partienes ordfører og lede kommunestyret partinøytralt og rettferdig
- ✓ Bruke både private og offentlige virkemidler for å finne en ny bærekraftig kurs for Sande kommune

God oppvekst for alle.

Ingen barn er like og trenger forskjellige utfordringer. Et godt oppveksttilbud har et mangfold der alle kan velge det som passer den enkelte best.

Barn bruker det meste av tiden i oppveksten i barnehagen eller på skolen. Venstre vil ha et variert barnehagetilbud med barnehager av ulike størrelser og pedagogiske tilnærminger. Alle barn har ulike behov.

Skolen skal tilby opplæring tilpasset den enkelte eleven. Det skal være mulig for både svake og sterke elever å utfordre seg selv. Målet er at alle elever skal føle seg sett og få muligheten til å nå sitt potensiale.

Gode lærere ser hver elev.

Læreren er skolens viktigste ressurs. Det er viktig at læreren får bruke tiden sin sammen med elevene og ikke på unødvendig byråkrati eller arbeidsoppgaver som ikke hører læreren til.

For å beholde og rekruttere gode lærere er det viktig å tilby mulighet til utvikling gjennom etter- og videreutdanning.

Venstre vil:

- ✓ Jobbe for et variert barnehagetilbud med ulike størrelser og pedagogiske tilnærminger
- ✓ Sørge for at alle elever får opplæring tilpasset sitt nivå
- ✓ Sikre elevene et godt leirskoletilbud
- ✓ Styrke praktiske valgfag på ungdomsskolen
- ✓ Styrke tilbudet om etter- og videreutdanningstilbudet i kommunen

Stedsutvikling og jordvern.

Det er mulig å utvikle et levende Sande og samtidig verne Norges beste matjord ved å tenke nytt.

Venstre ønsker å verne dyrket mark. All nybygging må foregå på områder som er uegnet for matproduksjon.

En videre utvidelse av Sande sentrum må foregå gjennom fortetting. Utvikling må være i samsvar med sentrumsplanen slik at inngrep som gjøres får en ryddig prosess.

Sande skal ha en variert boligmasse, men har idag et underskudd på tomter for eneboliger. Venstre mener det må legges til rette for å møte denne etterspørselen.

Søknadsprosessen for godkjenning av bygg må forenkles. Venstre mener det skal være mulig for privatpersoner å bygge eller forbedre sitt eget hus. Dagens saksgang fratar mange den reelle muligheten til dette.

Venstre vil:

- ✓ Bevare dyrket og dyrkbar mark gjennom et strengt jordvern
- ✓ At en videre utvikling av Sande sentrum skal foregår gjennom fortetting.
- ✓ Gjøre flere tomter tilgjengelig for bygging av eneboliger
- ✓ Gjennomgå byggesaksbehandlingen for å forenkle søknadsprosessen

En grønn framtid.

En grønn framtid sikres av lokale og bærekraftige tiltak som reduserer klimagasser og tar vare på miljøet.

Sande må ta et større ansvar for å redusere klimagassutslippene. Å prioritere energieffektiverende tiltak er gunstig for klima og er økonomisk besparende. Venstre vil fra ord til handling og gjennomføre konkrete tiltak for å redusere kommunens energiforbruk.

Det må bli lettere å reise miljøvennlig. Parkeringskapasiteten på togstasjonen må utvides og det må legges til rette for at flere sykler. Det må vektlegges en sikring av skoleveier slik at flere barn kan sykle eller gå til skolen.

Det er samtidig viktig å ta vare på den flotte naturen rundt oss. Venstre vil at Sande skal være med på å utvikle en helhetlig plan for Oslofjorden, blant annet for å sikre det biologiske mangfoldet og utsatte fiskestammer.

Naturen er for alle, og fri ferdsel i utmark og i strandsonen er verdier Venstre vil kjempe for. Det må legges til rette for personer med funksjonshemming ved å lage turstier og fiske- og badeplasser med universell utforming.

Venstre vil:

- ✓ Redusere kommunens energiforbruk ved å gjennomføre energieffektiverende tiltak i kommunale bygg
- ✓ Sørge for økt parkeringskapasitet for biler og bygge låsbart sykkelkur ved Sande stasjon
- ✓ Sikre skoleveier så flere barn kan gå eller sykle til skolen
- ✓ Bli med på arbeidet om en helhetlig plan for vern av Oslofjorden
- ✓ Sørge for at alle kan ferdes fritt i strandsonen og ellers i naturen

En aktiv bygd med fokus på folkehelse.

Ved å stimulere til en aktiv befolkning forebygges psykiske og fysiske helseplager. Frivillig innsats gir en stor samfunnsøkonomisk gevinst i et folkehelseperspektiv.

Lag, foreninger og enkeltpersoner bidrar til at det finnes mange forskjellige aktiviteter i Sande. Kommunen må ha en aktiv dialog med de frivillige. Når det er lite penger i kassen er det viktig at ressursene brukes riktig.

Et tilbud til de unge.

For ungdom som driver med organiserte aktiviteter finnes det mange tilbud. Samtidig må det jobbes for å legge til rette for uorganiserte aktiviteter. Flere arenaer de unge kan møtes på er viktig. Sande bibliotek tilbyr en slik møteplass. Å beholde biblioteket i Sande sentrum er svært viktig.

Kulturskolen har utviklet mange dyktige talenter innen musikk og sang. Skolen har idag lite egnede lokaler og ventelistene er lange. Det

må finnes nye og egnede lokaler for kulturskolen. Disse må være samlet på ett sted.

Noen barn får ikke muligheten til å delta på aktiviteter. Venstre ønsker å støtte Frivillighetssentralens arbeid med inkludere barn fra vanskeligstilte familier i ulike fritidsaktiviteter. Alle unge må ha muligheten til å utfolde seg på fritiden.

Venstre vil:

- ✓ Styrke folkehelsen gjennom et sterkt tverrfaglig samarbeid av kommunale og frivillige aktører
- ✓ Arbeide for en god dialog mellom frivillige lag og foreninger og kommunen
- ✓ Samarbeide tett med Kulturråde, Idrettsrådet og Friluftsrådet
- ✓ Skape flere lavterskelarenaer der unge kan drive med uorganiserte fritidsaktiviteter
- ✓ Styrket biblioteket som møteplass i sentrum
- ✓ Finne egnede lokaler for kulturskolen
- ✓ Støtte Frivillighetssentralens arbeid for å inkludere barn fra vanskeligstilte familier i ulike fritidsaktiviteter

En ny kurs for Sande.

Den pågående kommunereformen er en demokratireform. Den flytter mer makt og oppgaver fra staten til kommunene. Dette krever kommuner som er i stand til å ivareta et slikt ansvar. Vi står overfor et viktig veivalg.

Venstre vil oppfordre til å stemme for at Sande skal bli med og danne en ny kommune. Reformen er nødvendig for å møte utfordringene Sande har. En større kommune vil gjøre det mulig å bygge fagmiljøer som er mindre sårbare, og mer attraktive. Den krisepregede økonomien kan bedres gjennom en sammenslåing.

Venstres krav ved kommunesammenslåing:

- ✓ Publikumsrettede tjenester skal fortsatt ha en lokal tilstedeværelse i Sande
- ✓ Vekst og utvikling av lokalsamfunnene i Sande skal gjennomføres i tråd med Sandes arealplan
- ✓ Lokaldemokratiske arenaer må sikres i form av kommunedelsutvalg
- ✓ Dannelse av den nye kommunen skal føre til avskaffelse av eiendomsskatten

Venstres kandidater i Sande

1. Per Martin Berg (f.1978)

Ordfører kandidat.

Opptatt av en god skole tilpasset den enkelte elev.

Erkjenner at en god økonomi danner grunnlaget for gode tjenester.

2. Martin Kowalik Gran (f.1988)

Student med fullført bachelorgrad i psykologi. Brenner for jordvern og skole.

3. Kjersti Holm Rosvoll (f.1954)

Assistent - Bolig og fritid.

Opptatt av naturvern, barn og unge og kultur. By og land - hand i hand.

4. Atle Emil Iversen (f.1956)

Takstmann. Opptatt av nærmiljø og gangvei langs bekkestranda.

5. Bård Jørund Øverland (f.1972)

Politiutdanner, Intern Utredner i finanskonsern. Opptatt av skole og oppvekstmiljø.

6. Tone Bahus Rødningen
(f. 1967)

7. Ronald Hushovd
(f. 1962)

8. Jan Torbjørn Brandtsgård
(f. 1953)

9. Kari Elisabeth Haug
(f. 1956)

10. Robin Bamle Grangård
(f. 1993)

11. Tomas Kowalik Gran
(f. 1993)

12. Elisabeth Oddene
(f. 1975)

13. Øistein K. Hansen
(f. 1948)

14. Knut Raastad
(f. 1946)

15. Elise Mørck
(f. 1975)

16. Eldar Solum
(f. 1947)

17. Olav Stabæk
(f. 1957)

18. Petter Kowalik Gran
(f. 1995)

19. Knut Anders Berg
(f. 1972)

20. Fred Rikard Fredriksen
(f. 1941)

Les mer om vår politikk og våre kandidater på våre nettsider.

sandevenstre.no

VENSTRE